

Sygn. akt I C 1275/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w R. (1) I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Kierończyk

Protokolant: sekretarz sądowy Kamil Winiarski

po rozpoznaniu w dniu 10 sierpnia 2017 roku w R. (1)

na rozprawie -

sprawy z powództwa R. Z. (1)

przeciwko M. P.

o zapłatę

I. zasądza od M. P. na rzecz R. Z. (1) kwotę 100 100 (sto tysięcy sto) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 26 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty,

II. zasądza od M. P. na rzecz R. Z. (1) kwotę 10577,10 (dziesięć tysięcy pięćset siedemdziesiąt siedem złotych dziesięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu,

III. nakazuje pobrać od M. P. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w R. (1) kwotę 334,81 (trzysta trzydzieści cztery złote osiemdziesiąt jeden groszy) tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

/-/ Na oryginale właściwy podpis.-

I C 1275/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 19 lipca 2013 roku R. Z. (2) w postępowaniu upominawczym wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty, że M. P. ma zapłacić na jego rzecz kwotę 100 100 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego żądania podał, pozostawał w przyjacielskich stosunkach z pozwanym i związku z tym pozwany pożyczył od niego kwotę 100 100 zł. Na pokwitowanie udzielonej pożyczki podpisał w dniu 21 kwietnia 2010 roku oświadczenie o wysokości zobowiązania (pozew k.3-4).

Zarządzeniem z dnia 14 sierpnia 2013 roku Sąd stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i sprawa została skierowana do postępowania zwykłego (k.10).

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc, że dokument o treści M. P. firma (...) jest sfałszowany przez stronę powodową, nie zawiera tytułu zobowiązania, treści zobowiązania, waluty w jakiej wyrażona jest należność, na jaki okres czasu, terminu zwrotu i zabezpieczenia (k. 13-14).

W toku procesu strony podtrzymywały swoje stanowiska, z tym, że powód zmodyfikował powództwo wnosząc o zasądzenie kwoty 100 100 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych (k.212v).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód i pozwany znają się wiele lat. Nie prowadzili wspólnie działalności gospodarczej, ale powód miał garbarnię, a pozwany zakład produkcji obuwia i kupował od R. Z. (1) skóry. Ich współpraca trwała kilka lat. Z tytułu działalności gospodarczej strony nie mają wobec siebie żadnych należności. Do 2012 roku relacje między stronami były dobre, spotykali się w firmie pozwanego, gdy R. Z. (1) jechał do pracy. Relacje między nimi popszyły się, gdy po sprzedaży nieruchomości w P. Drugi Urząd Skarbowy w R. wszczął postępowanie w przedmiocie zaniżenia wartości zbywanej na rzecz powoda i jego żony nieruchomości. Przed sprzedażą nieruchomości w P. pozwany pożyczał od powoda różne kwoty, bez pokwitowania, a R. Z. (1) dokonywał notatek w swoim notesie. Do sprzedaży nieruchomości doszło w dniu 20 maja 2009 roku. W umowie kupna sprzedaży strony umowy znacznie zaniżyły wartość zbywanej nieruchomości, podając w akcie notarialnym kwotę 160 000 zł. Drugi Urząd Skarbowy w R. wszczął w związku z tym postępowanie, zlecił wykonanie operatu szacunkowego, w którym to wartość nieruchomości została określona na kwotę 314 000 zł. M. P. przedmiotową nieruchomość nabył w drodze licytacji komorniczej. Wówczas została sporządzona wycena nieruchomości na kwotę 275 000 zł. Operat ten M. P. przekazał powodowi i jego żonie. W związku z toczącym się postępowaniem w Drugim Urzędzie Skarbowym w R. małżonkowie Z. przedmiotową wycenę sporządzoną na potrzeby licytacji przedłożyli do Urzędu Skarbowego. W związku z zaniżeniem ceny sprzedaży zarówno małżonkowie Z. jak i (...) zostali obciążeni dodatkową opłatą, która to małżonkowie Z. na rzecz Urzędu Skarbowego zapłacili, zaś z udziałem małżonków (...) toczy się postępowanie administracyjne (częściowo świadek K. P. k.43v-44v). Jeszcze przed sporządzeniem aktu notarialnego D. Z. i M. Z. uiszcili na rzecz M. P. i K. P. kwotę 180 000 zł (k.342). Cena sprzedaży była ustalona na kwotę 275 000 zł. W rozliczeniu tej transakcji została potrącona kwota 100 000 zł z tytułu wcześniejszych pożyczek udzielanych przez powoda M. P.. Po dokonaniu transakcji powód nadal pożyczał pozwanemu pieniądze, w transzach po 20 000, 30 000 zł, gdyż uważał go za rzetelnego kontrahenta, zwłaszcza, że wcześniejsze pożyczki zostały rozliczone w cenie sprzedaży nieruchomości w P. (świadek D. Z. k.42-43). W dniu 21 kwietnia 2010 roku pozwany podpisał pismo (k.5). Okoliczności jego sporządzenia szczegółowo przedstawiła w swoich zeznaniach świadek A. K. (k.41v-42, 344v-345v). Pismo sporządziła ręcznie pod dyktando powoda. Kwota została wpisana po uzgodnieniach między stronami. Po sporządzeniu całości dokumentu (łącznie z kwotą) został złożony podpis przez M. P. i opatrzony datą. Po podpisaniu tego pisma relacje między stronami układały się dobrze jeszcze do 2010 roku. Zarówno powód, jego żona i A. K. upominały się u pozwanego o zwrot kwoty 100 100 zł. Pozwany wówczas nie kwestionował tej należności, wskazywał na brak pieniędzy. Od 2012 roku powód zaczął kierować do pozwanego wezwania do zwrotu kwoty 100 100 zł (k.6). W celu odzyskania należności pismo pisał do pozwanego A. T., który trudnił się między innymi windykacją długów. Wcześniej takie usługi świadczył dla M. P.. Na tle tej działalności doszło do nieporozumień między A. T. a M. P., który zarzucał brak efektów w tej działalności między innymi poprzez doprowadzenie do przedawnienia roszczeń (świadek A. T. k.40v-41v, zeznania pozwanego k.23v-24v, 347-348v), stąd też zdaniem pozwanego cała sytuacja związana z należną od niego kwotą 100 000 zł została „wyreżyserowana” przez T. i powoda. Pozwany początkowo kwestionował, że podpis na piśmie z dnia 21 kwietnia 2010 roku nie jest jego, następnie, że nie napisał daty, w końcu podnosił, że dotyczy ono kwoty 100 zł za próbki skór pobranych rzekomo z firmy pozwanego przez jego córkę E. W.. Z opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego A. P. (k.74-93) jednoznacznie wynika, że nieczytelny podpis złożony na piśmie z dnia 21 kwietnia 2010 roku jest podpisem autentycznym i został nakreślony własnoręcznie przez pozwanego M. P., jak również data 21 kwietnia 2010 roku została nakreślona przez pozwanego. Dokument dowodowy został poddany oględzinom i badaniom instrumentalnym podczas których nie stwierdzono jakiegokolwiek ingerencji w podłoże mogącej wskazywać na przerobienie go metodami mechanicznymi bądź chemicznymi (k.308-325). Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka E. W. (k.343v-344v i pozwanego (k.347- 348v), w tym zakresie, jakoby zobowiązanie do zapłaty dotyczyło kwoty 100 zł z tytułu pobranych próbek skór. Strony jednoznacznie zeznały, że z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej nie mają żadnych rozliczeń. W firmie powoda próbki skór są wydawane klientom bezpłatnie, nigdy nie było gotowych wzorników, zaś kawałki skór były odcinane bezpośrednio na wzorcowni i wydawane bez żadnych opłat i pokwitowań

(świadek A. K. k. 344v-345v, zeznania powoda k.345v-347). Podnieść należy, oceniając zeznania pozwanego, że są one niespójne i niekonsekwentne. Na pierwszej rozprawie pozwany podnosił, że podpis jest sfalszowany, gdy opinia biegłej tę tezę wykluczyła wskazywał, że data nie jest przez niego naniesiona, a gdy ta okoliczność została również wykluczona - podniósł, że rozliczenie dotyczyć ma pobranych próbek skór, przy czym stanowisko to określił dopiero w piśmie z dnia 13 stycznia 2015 roku (k. 162-166). Takie stanowisko pozwanego jest jedynie przyjętą przez niego linią obrony, w celu uniknięcia spłaty należności. Kwestie ewentualnych rozliczeń za stacje (...) wykraczają poza ramy niniejszego procesu. Powód przedstawił jednakże umowę kupna sprzedaż}' na kwotę 20 000 zł (k.35) i deklarację złożoną do (...)

Skarbowego w R. (k.36-38). Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka E. W., gdyż jej zeznania są sprzeczne z zeznaniami powoda, świadka A. K.. Oceniając jej zeznania Sąd miał na uwadze rażące sprzeczności w opisie wyglądu świadka A. K., która rzekomo miałaby wystawiać pokwitowania za wydanie próbek skór i zajmowanego przez nią stanowiska, określając ją jako księgową, w sytuacji gdy takiego stanowiska w firmie powoda nie ma.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu pismo z dnia 21 kwietnia 2010 roku podpisane przez pozwanego i opatrzone przez niego data jest uznaniem długu i dowodzi istnienia pomiędzy stronami zobowiązania do zapłaty przez pozwanego kwoty 100 100 zł. Gdyby takie zobowiązanie na pozwanym nie ciążyło nie uznałby go. Kwota 100 100 zł została ustalona przez strony i chwili podpisywania pisma nie była kwestionowana przez pozwanego. Takie zachowanie strony pozwanej, polegające na podpisaniu pisma z dnia 21 kwietnia 2010 roku spełnia wymogi tzw uznania właściwego, ustalającego. Uznanie właściwe jest czynnością prawną, a właściwie umową jednostronnie zobowiązującą, zawartą między dłużnikiem a wierzycielem, w której dłużnik potwierdza swoje zobowiązanie, zasadniczo mając na celu ustalenie lub stabilizację istniejącej między stronami sytuacji prawnej. Uznanie takie, choć nieuregulowane w prawie polskim, jest uznawane za dopuszczalne w ramach swobody umów. Do uznania właściwego stosuje się przepisy ogólne o zobowiązaniach umownych. Co do zasady nie wymaga ono zachowania formy szczególnej, aczkolwiek w realiach ni mniejszej sprawy zostało dokonane na piśmie. Dlatego też na podstawie art. 353 § 1 k.c. orzeczono jak w wyroku. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. przyjmując za datę początkową doręczenie odpisu pozwu pozwanemu, co nastąpiło 26 sierpnia 2013 roku (k.21).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. pozwany jako strona przegrywająca w całości proces zobowiązany jest zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty, na które składa się: opłata od pozwu w kwocie 5005 zł, uiszczone zaliczki na poczet opinii biegłej: 200 zł (k.49), 84,78 zł (k.209), 1670,32 zł (k.170) - łącznie 1955,1 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3 600 zł i 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Z związku z żądaniem uzupełnienia opinii pozwany uiścił na poczet wynagrodzenia biegłej kwotę 1 000 zł (k.303). Koszt opinii uzupełniającej wyniósł 1 334,81 (postanowienie k.350). Dlatego też należało pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa brakującą część zaliczki.

/-/ Na oryginale właściwy podpis.-